

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemani velja:

Za celo leto predplačan 15 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl., za jeden mesec 1 gl. 40 kr.

V administraciji prejemani velja:

Za celo leto 12 gl., za pol leta 6 gl., za četrt leta 3 gl., za jeden mesec 1 gl.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gl. 20 kr. več na leto.

Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oglasila (inserate) vprejema upravništvo in ekspedicijska v

„Katol. Tiskarna“, Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izven tedne in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 209.

V Ljubljani, v torek 14. septembra 1897.

Letnik XXV.

Vseslovenski in istersko-hrvatski shod.

Navzlic slabemu vremenu zbralo se je v Ljubljani toliko zastopnikov našega naroda iz vseh pokrajin, da so že pred določeno uro napolnili prostorno dolno dvorano „Narodnega doma“ do zadnjega kotička.

Vsem udeležencem sevala je radost iz oči in nade, da nam naš dan, dan vseslovenskega in istersko-hrvatskega shoda prinese vsaj podlago za boljšo bodočnost.

S posebnim veseljem smo opazili, da so bili zlasti obmejni Slovenci zastopani v velikem in častnem številu. Iz Korotana jih je prispelo nad 100, med njimi častitljivi prošt tinjski Lovro Serajnik, vsi trije dež. poslanci, drž. posl. kanonik Lamb. Einspieler in veliko število odličnih drugih, zlasti kmetijskih rodoljubov. Iz zelenega Stajerja so prihiteli skoro vsi deželni in vsi državni poslanci in nebroj drugih narodnih zastopnikov posvetnega in duhovskega stanu. Primorce so zastopali njih deželni in državni poslanci, pl. Nabergoj in vsi vodje narodnega pokreta in gibanja na Goriškem, v Trstu in Istriji. Žal, da je drž. posl. dr. Laginja nenadoma obolel, kar je brzojavno shodu naznanil. Samo ob sebi umevno je, da so tudi kranjski Slovenci svojemu številu primerno zastopani.

Ob četrt na deset pozdravi dr. Ivan Šusteršič v navdušenih besedah vse mnogoštevilne vdeležence, zlasti drž. in dež. poslance, dež. glavarja kranjskega in župana dež. stolnega mesta Ljubljane, župane in župnike, ter pojasni v kratkih besedah pomen današnjega shoda. Kot predsednika predlaga dr. Anton Gregorčič, ki je bil izvoljen per acclamationem.

Nato prevzame dr. Gregorčič, frenetično pozdravljen, predsedstvo ter predlaga, naj prvi vseslovenski shod imenuje častnimi predsedniki dež. glavarja kranjskega Otona Detelo, ljubljanskega župana Ivana Hribarja, drž. poslanca in predsednika krščansko-slovanske zveze A. Barvinskega, drž. poslanca dr. Stranskega in hrvatskega poslanca barona Rukavina, čemur ves shod burno pritrdi. Podpredsedniki so bili imenovani dr. Jurtela, kan. Lamb. Einspieler in pl. Nabergoj; zapisnikarji pa dr. Gregorin, dr. Medved, dr. Rozina in dr. Žitnik.

Predsednik dr. Gregorčič pozdravlja v zanosnih besedah vse navzočnike, zlasti pa zastopnike drugih slovanskih narodnostij, dalmatinskega državnega poslanca pl. Vukoviča, iz banovine vodjo opozicije barona Rukavina, posl. Davida Starčevića in dr. Ružiča, s Češkega drž. posl. dr. Stranskega in dr. Stojana.

Nato se oglasi za besedo dež. glavar O. Detela ter pristrčno pozdravi današnji shod v imenu kranjskih Slovencev kot sijajno manifestacijo jugoslovanske sloge in jedinstva. (Živahni „Živio“-klici.)

Župan Ivan Hribar pozdravlja navzočnike v imenu bele Ljubljane in povdarja geslo, katero nas je danes združilo v bratski ljubezni, skrb za bodočnost našega naroda, protestira slovesno, da bi se avstrijski narodi smeli deliti v gospodujoče in službujoče, in zahteva, da nas mora vlada poznati. Naš

uradni list besediči o neki nemški slavnosti že mesece in mesece, a o našem shodu molči trdovratno. Konečno omenja obstrukcijo, ki je nam v toliko koristila, da so se našli sinovi jedne majke Slave. — Slovani, ako hočemo, smo nepremagljivi. — Navdušenemu govoru je sledilo dolgotrajno odobravanje.

Državni poslanec Barvinski pozdravi shod v slovenščini v imenu rusinskega naroda, nadaljuje v rusinščini in izjavlja solidarnost Rusinov s Slovenci in Hrvati in vsemi Slovani. Omenja tudi plodonsnega delovanja slovanskih apostolov sv. Cirila in Metoda, ki sta začasno združila vse Slované v naročje cerkve, ter želi, da bi njihov duh tako prešinil vse Slované, da bi se pod jednim geslom trajno zjedini.

Posl. Straneky izjavlja v češčini, da ga je poslala parlamentarna komisija kluba čeških poslancev na naš shod, da pozdravi vseslovenski shod v imenu celega češkega naroda, ter izrazi željo, da prinese posveti in današnje delo zaželjeni uspeh. Njega prisotnost bodi dober simpatije, ki jo ima narod češki do Slovencev in Hrvatov. Današnji dan ima namen ustanoviti ligo zoper nemško „Gemeinbürgschaft“, v Celovcu proklamirano. Združimo se, Slovani, ne zoper Nemce in njih pravice, marveč za pridobitev enakopravnosti. Naši nasprotniki govorijo o Slovincih, da delajo kakor Čehi. Dal Bog, da bi res delali, saj je naš cilj jednak. Tudi Čehi niso ne na Moravskem, ne v Sleziji, v svoji lastni domovini enakopravni ter bojujejo hud in trd boj za svoj obstanek, kakor Slovenci na Koroškem in Stajerskem, kakor Slovenci in Hrvatje v Primorju. V Čehih in Slovincih so bili prvi buditelji naroda in njega vodniki duhovniki, čast jim! Videč Slovence združene pošilja ves češki narod svoje iskreno voščilo, da bi se vremena vsem Slovincem kmalu zjasnila.

Burno ploskanje.

Baron Rukavina pozdravi shod kot vodja opozicije v banovini ter povdarja, da je že skrajni čas, da se moramo vsi Slovani zjediniti proti našim sovragom, priporoča zlasti slogu med Slovenci in Hrvati ter nam stavi v iskrenih besedah pred oči cilj, da bi se zjedini Hrvatje in Slovenci v jedno celoto, a ne da bi se Slovenci pohrvatili ali Hrvatje poslovenili, ampak oboji narod ostani nedotaknen. Spominja se tudi Slomška ter pozivlje vse navzočnike, da se oklenemo njega idej, katere nas privedejo brez dvombe do skupnega cilja.

Ko se je poleglo glasno in vsestransko pritrdjevanje, oglasi se drž. poslanec dr. Stojan ter nam v kratkih, a iskrenih in zanosnih besedah sporoči pozdrav od grobov slovanskih apostolov na Velehradu ter prosi od obeh svetcev današnjemu shodu božjega blagoslova.

(Burno, dolgo trajajoče ploskanje)

Ko je še državni poslanec pl. Vuković pozdravil shod v imenu narodne stranke v Dalmaciji, predlagal je predsednik shoda dr. Gregorčič sledečo udnostno izjavo, ki se je takoj odposlala:

Nj. c. in kr. apostolskemu Veličanstvu
Dunaj.

Na vseslovenskem in istersko-hrvatskem shodu v Ljubljani zbrani zaupniki slovenskega in hrvatskega naroda polagajo pred stopnjice najvišjega pre-

stola izraze svoje neomahljive udanosti in zvestobe do posvečene osebe Vašega veličanstva in prejasne vladajoče rodbine.

Dr. Gregorčič, predsednik.

Ko so utihnili navdušeni živio-klici na presvetlega cesarja, prešlo se je na dnevni red in predsednik podeli besedo slovenskemu načelniku „zveze“, dr. Šusteršiču. V kratkih, točnih in markantnih besedah razjasnjuje dr. Šusteršič genealogijo sedanjega političnega položaja in prognotikuje bodočnost, ki se sedaj še ne da nikakor določiti. Toliko pač je gotovega, da se v Avstriji pripravlja prevrat v političnem življenju, da je nemška obstrukcija znak opravičene bojazni, da se hegemonija nemštva bliža koncu. Vendar moramo biti pripravljeni, ako treba, morda še na večletno najostrejšo in najodločnejšo opozicijo. (Silno pritrdjevanje, živio- in dobroklici!) Mi hočemo videti dejanja, ne meneč se za lepe besede in prazne obljube. (Dolgotrajno ploskanje.)

Po dr. Šusteršičevem eminentno političnem govoru, v katerem je označeno razmerje mej „zveze“ in ostalimi klubi desnice, sprejela se je jednoglasno predlagana resolucija, ki so v njej načrtani pogoji, pod katerimi bodo naši poslanci pripravljeni, vlado podpirati. (Dr. Šusteršičev epohalen govor bomo pozneje doslovno priobčili.)

Zatem govorili so dr. Ferjančič o jezikovnem vprašanju, drž. posl. Spinčič v burno aklamovanem govoru o isterskih, dr. Franko v srečno vbranih besedah o goriških, dež. posl. Grafenauer humoristično navdahnjeno o koroških in dež. posl. dr. Dečko o stajerskih razmerah in težnjah. O vseh govorih pisali bomo pozneje. Omenjamo samo še, da so se vse predlagane resolucije jednoglasno sprejele.

Kot zadnji govori še drž. posl. Povše o narodni avtonomiji in gospodarskem položaju našega in istersko-hrvatskega naroda. (Ob 1/3. se zborovanje še nadaljuje. — Konec in obširneje poročilo sledi.)

Dostavek: Došlo je mnogo brzojavnih pozdravov iz raznih krajev Slovenstva in Slovanstva, ki pa jih bomo jutri objavili.

Resolucije.

Splošni politični položaj.

1. Vseslovenski in istersko-hrvatski shod sprejme združenje vseh slovenskih in hrvatskih državnih poslancev z veseljem na znanje in odobrava v vseh točkah program „Slovanske krščansko-narodne zveze“.

2. Slovenskim in istersko-hrvatskim državnim poslancem se izreka popolno zaupanje in se isti pozivljejo, naj v parlamentarni večini vstrajajo, dokler bode odločno in neodvisno od trenutnih vladnih tendenc, dejansko izvrševala svoj program.

Jezikovno vprašanje.

Vseslovenski in istersko-hrvatski shod zahteva, da se v članu 19. temeljnega zakona o splošnih pravicah državljanov z dne 21. decembra leta 1867 št. 142 drž. zak. zajamčena narodna in jezikovna enakopravnost v šoli, uradu in javnem življenju izvrši tudi glede slovenskega in oziroma hrvatskega jezika na Kranjskem, Stajerskem, Koroškem in Primorskem.

Toraj se zahteva, da so pri vseh državnih uradih v teh deželah uradniki, ki imajo občeovati s slovenskim odnosno hrvatskim narodom, vešči v govoru in pismu slovenskega oziroma hrvatskega jezika in da se jezika nevedščim že nastavljenim uradnikom določi rok, v katerem se morajo izkazati s tem znanjem.

Isterske in tržaške razmere.

Zbrani na vseslovenskem i istersko-hrvatskem shodu pozivajo svoje poslance v državnem zboru, da skupaj s svojimi zavezniki zahtevajo z vso odločnostjo od c. kr. vlade, kot pogoj za podpiranje iste:

I. da se že dolgo trajajoči sistem v pokrajinah Trstu z okolico i Istri, kakor i v celem Primorju, idoč naravnost na zator slovenskega in hrvatskega naroda, korenito spremeni; da se zadovolji v osnovnih državnih zakonih utemeljenim zahtevam Slovencev in Hrvatov, v cerkvenih, šolskih, upravnih, sodnih i gospodarskih stvareh; ter v obče, da preneha njih neznosno stanje in da se z njimi postopa po zakonih, kot ravnopravnimi državljani i ljudmi;

II. posebej glede Trsta z okolico:

1. da se uredi v mestu Trstu i okolici ljudske šole tako, da se slovenski otroci podučujejo v svojem materinem slovenskem jeziku;

2. da se za tržaško okolico — vseh šest okrajev — ustanovi posebno c. kr. okrajno glavarstvo za prenehanje delokrog povse neodvisno od tržaškega magistrata, a odvisno naravnost od c. kr. namestništva v Trstu;

3. da se, oziroma na volitve v državni zbor, izloči okolica od mesta ter da okolica sama svojega poslanca voli.

III. posebej glede na pokrajino Istro:

1. da se, pod uplivom organov c. kr. vlade i tudi z novci hrvatskih vernikov, ne odgajajo duhovniki, skoro izključno sinovi talijanskih voditeljev, v talijanskem jeziku i duhu, ter ne nastavljajo med hrvatske vernike duhovniki talijanske narodnosti in čustva, nevedšči hrvatskemu jeziku — kakor se to dogaja posebno v jedne diecezi — ampak da so hrvatske vernike vzgajajoči duhovniki vešči hrvatskemu jeziku i zauzeti za blaginjo hrvatskega ljudstva;

2. da se za 17.000 hrvatske odnosno slovenske dece, neimajoče šole, ustanove hrvatske odnosno slovenske ljudske šole i da se tudi obstoječe ljudske šole preurede tako, da bode vsa deca poučevana v svojem materinem jeziku; ter da se zakon o šolskih taksah, kot nasproten razvoju ljudskega šolstva, odpravi;

3. da se za 140.000 Hrvatov in 44.000 njim povse narodnih Slovencev ustanovi v Pazinu gimnazija s hrvatskim učnim jezikom;

4. da upravne oblasti ne rabijo s Hrvati i Slovenci hrvatski odnosno slovenski jezik, da ne zavlačijo i z najjednostavnejimi rečmi in ne delajo zaprek, ampak hitro, postavno in nepristransko rešavajo vse zadeve, i podpirajo hrvatsko i slovensko ljudstvo, zanemarjeno ne samo v prošlih, nego i v novih, novjših i najnovjših časih;

5. da c. kr. sodniške oblasti ne rabijo s Hrvati i Slovenci hrvatski odnosno slovenski jezik, i sploh po zakonih i predpisih postopajo ter da se že jednokrat c. kr. okrožno sodišče, obstoječe za velik del Istre, vmesti v tako mesto, kjer bodo zamogli človečji boroviti hrvatski tožitelji, obtoženci kakor tudi njih svedoki i branitelji, i kjer bode omogočena hrvatska porota;

6. da se pri volitvah v občinska zastopstva, v deželni i državni zbor pazi na to, da se vršijo zakoni, da vlada red, i da bode volilcem zajamčena sigurnost, ter da se stanje v isterskem zboru i odboru, ustvarjeno i vzdrževano nezakonitimi i nasilnimi sredstvi, spremeni v zakonito in da se zbor ne le premesti v drugo najprimitivnejim zahtevam odgovarjajoče mesto, nego podvzame potrebne mere, da bode saj v tem drugem mestu hrvatskim i slovenskim poslancem zajamčena sloboda i osebna sigurnost;

7. da se podvzame vse mogoče mere, kojimi bi se povzdignilo toli zanemarjeno gospodarsko stanje hrvatskega i slovenskega ljudstva sploh, i še posebej da mu se pomore v bedi, koja ga čeka vsled jako slabe letošnje letine.

Štajerske razmere.

1. Da se ugotovi opravičenim težnjam vseh Slovencev na spodnjem Štajerskem po enakopravnosti, treba da se sodiščni okraji Radgonski, Cmurški in Arviški podredijo novemu okrožnemu sodišču v Mariboru.

2. Brezpogojna potreba je, da se ljudska šola, namenjena za poduk slovenskim otrokom, vredi skozi in skozi na podlagi materinega jezika kot izključljivega podučnega jezika, ter da neha biti ista v rokah nemško-nacionalnih in liberalnih šolskih nadzornikov golo sredstvo za ponemčevanje slovenskega naroda.

3. Treba je, da se deželni šolski svet štajerski razdeli v dva oddelka, nemškega in slovenskega, kateri opravljata vsaki samostojno vse posle, zadevajoče njemu podredjene šole.

4. Učiteljske v Mariboru, namenjeno vzgoji učiteljev za slovenske spodnještajerske šole, mora se vrediti tako, da bode poduk v večini podučnih otrok v slovenskem jeziku.

5. Vprašanje poduka v slovenskem jeziku na celjski gimnaziji v Celji napravijo slovenske paralele za slovenske dijake ter da se za tako popolnjeno gimnazijo zgradi državno, srednje šole dostojno poslopje.

6. Za štajerske Slovence treba osnovati v Celji državno nižjo kmetijsko šolo za praktičen poduk v umnem kmetijstvu in za vinorejo in sadjerejo, potem državno podkovsko šolo, obe seveda s slovenskim podučnim jezikom.

7. Na srednjih šolah naj se nastavljajo slovenskega jezika zmožni in slovenski mladini naklonjeni mošje, ne pa odločni nasprotniki nemško-nacionalnega in liberalnega mišljenja, kakor se to godi za Celje.

8. Nadzorstvo gledé vseh spodnještajerskih ljudskih in srednjih šol mora se odvzeti možem, ki so znani protivniki slovenskega naroda, ter izročiti možem, katerih preteklost daje jamstvo, da jim bo napredek slovenske šole zares na sreči.

9. Pri imenovanju uradnikov za spodnje Štajersko mora nehati sedanja krivična praksa, po kateri se izključujejo navadno uradniki slovenske narodnosti, in sicer celo domačini, od službenih mest na spodnjem Štajerskem.

Uradniška mesta na spodnjem Štajerskem morajo biti pristopna tudi, in to v prvi vrsti, uradnikom slovenske narodnosti, in to mesta ravno c. kr. predsednikov okrožnih sodišč, okrajnih glavarjev in drugih predstojnikov jednako, kakor nižjih tem podredjenih uradnikov, pri sodiščih, pri politični in finančni upravi, pri šolah, pošti in železnicah.

Pri imenovanju uradnikov za spodnje Štajersko gledati je strogo na to, da vsak imenovanec ima že pri imenovanju popolno znanje slovenščine ter da je zmožen uradovati v slovenskem jeziku ustno in pismeno.

10. Krivični volilni red treba spremeniti tako, da bodo Slovenci na spodnjem Štajerskem dobili svojemu številu primeren broj zastopnikov v državnem zboru in da se uvrstijo v mestno skupino vsi sedaj izpuščeni trgi.

Razprava o adresah.

Iz Zagreba, 4. sept.

(Dlje.)

Lepo je branil samostalnost Hrvatske učeni zgodovinar Smitičklas ter dokazal, da so Hrvati sami popolnoma neodvisni volili svoje kralje in sklepali dogovore kakor pragmatično sankcijo. Kako ostudno je bilo, kar je proti temu govoril poznati prijatelj (!) Hrvatov, Gjurović. Iz njegovega govora se vidi, kam zapelja človeka strast, če se jej poda. Neovrgljivi dogodki iz hrvatske zgodovine temu Srbu (!) niso nič vredni, on jih tolmači in zavija po svoje, kakor svoje dopise v „Pester Lloyd“.

Ko bi tako govoril o svojem narodu Francoz, Italijan, Anglež ali Nemec, proglasili bi ga vsi za izdajico. Zato da se ravno med Slovani morajo nahajati take kukavice. Dobil je pa seveda tudi on zaslužen nagrado od opozicije.

Celo o zjedinenju Dalmacije s Hrvatsko ni hotela večina omeniti v svoji adresi. In vender je to zjedinenje za Hrvatsko vrlo važno vprašanje. Mažaroni pravijo, da zdaj ni čas zato. Kdaj pa bode, če ni že zdaj to vprašanje zrelo. Morda tedaj, ko bode v Budimpešti dovolili, da smemo o tem razpravljati. Če bomo čakali na to, ne ućakamo časa zjedinitve, kajti Mažaru je nepovoljna slovanskost Dalmacije in nič drugoga. Ko bi živeli v Dalmaciji Mažari, že zdavnej bi bila ta zadeva rešena. — In vender ima Hrvatska nepobitno pravico do Dalmacije. To je dokazoval zopet Pavel Rauch ter zahteval, da se uvrsti ta zahtev zjedinenja v adresu, kar je pa seveda večina odbila. Adresa večine je bila v sprejetu z 52 glasovi proti 17.

Se jeden važen predlog je prišel na dnevni red, preden se je sabor odgodil. Treba je bilo izvoliti 43 poslancev v ogeraki sabor, in sicer 3 v velikaško, 40 pa v poslansko zbornico. To je za mažaronsko večino vrlo znamenit trenutak. Kdor si je stekel posebno milost pri svojem vodji, ta je imel tudi nade, da pride med izvoljence, ali kakor jih zdaj zovejo štipendiste. Ker opozicija noće sploh delovati pri današnjem sistemu, oddaljila se je iz dvorane za časa volitve. Volil je jeden drugoga, kajti od 52 njih jih je ostalo le 9, ki morajo še čakati na mandat za Pešto, če se slučajno katero mesto izprazni.

* * *

Stiri tedne je zboroval hrvatski sabor in v tem kratkem času ste se obavili samo dve važni zadevi, namreč verifikacija in razprava o adresah. Raznoga stavila je opozicija mnogo interpelacij in nujnih predlogov. Skoraj o vseh teh razpravah smo omenili najvažnije točke in čitatelji so se mogli prepričati, da ima hrvatska opozicija vrlo težak položaj, ali da pri vsem tem ni omahovala, marveč se hrabro držala. Tudi dostojno je izvršila svojo nalogo.

Se preden se je sabor odprl, pisalo se je po nam sovražnih časopisih, da bode v hrvatskem saboru gotovo veliko izgredov, ker je opozicija v precejšnjem številu zastopana. To je bila sicer želja naših nasprotnikov, ali ravno to se ni zgodilo, marveč se je pokazalo, da se je mažaronska večina precej s početka netaktno obnesla, ko je hotela s svojim drakoničnim ravnanjem prisiliti opozicijo, da bode popolnoma pasivna. Vender vspeti niso mogli, kajti opozicija je s svojim mirnim in taktičnim ponašanjem brez dvoma imponirala večini. Pri verifikaciji je bilo takih momentov, da bi bila morala opozicija vzkipeti svete jeze, ali premagala se je in večini dokazala, da je duhom mnogo večja od nje. Saj se je celo nekim članom večine zamerilo ravnanje prave mažaronske klike, ko je bila odobrena nepostavno obavljena volitev v Nuštru, posestvu banovem, ona poslanca prof. Parića pa ovržena, če tudi je bila jednoglasno obavljena ter isti poslanec prinesel v sabor nove izjave svojih volilcev, da ga bodo zopet volili. Če je opozicija pri takem samosilju mogla ostati mirna, je najboljši dokaz, da v duševnem pogledu daleč nadkriljuje vladine mameluke.

In kako se je obnesla večina nasproti mnogobrojnim predlogom, ki jih je opozicija spravila v pretres le radi narodne koristi? Nobenega ni sprejela, nego jih je odbila ali pa k večjemu dotičnemu odboru izročila. A na mnogoštevilne interpelacije pa se ni smatrala vlada dolžna, da odgovori sploh na katero. In vender je bilo mnogo takih, na katere vlada ne bi bila smela molčati že radi dobrega imena svojih činovnikov. (Konec sledi.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 14. septembra.

Kdo bo bodoči predsednik poslanske zbornice? S tem vprašanjem peča se sedaj vse avstrijsko politično časopisje. Znano je namreč, da kandiduje vlada za to mesto posl. dr. Ebenhoča, poleg tega sta pa kandidata za to mesto dosednji predsednik dr. Kathrein in dr. Mađeyski. Kolikor je posneti iz raznih poročil, bo izvoljen najbrže prvi kandidat, posebno še vsled tega, ker se dr. Kathrein, kakor poročajo njemu bližje stoječi listi, prav rad umakne s tega mesta. V zadnjem trenutku, ko se ima kmalu odločiti to vprašanje, pa pričapljata znana dunajska židinja „N. Fr. Presse“ ter obira in blati dr. Ebenhoča, kar je le mogoče. Z židovsko-liberalno zvitostjo presoja vse njegovo življenje ter pride do zaključka, da nima potrebnih zmožnostij, češ ker niti častnik ali odvetnik ni mogel postati. Kar je pa najgorja laž, očita mu, da je bil svojedobno liberal, potem pristaš antisemitov in še-le v zadnjem času da se je oklenil katoliške ljudske stranke. Pozabil je najbrže dotični čifutski pisac dostaviti še, da se je zato prelevil v „klerikalca“, ker mu več nese. Preveč bi bilo, zavračati te gorostasne laži, kajti dr. Ebenhoč je v poslaniških krogih dovolj znan po svojem plemenitem in možatem značaju. Čim bolj toraj udrihajo po njem židovski liberalci, tem boljše spričevalo zanj, tem bolj so člani večine prepričani o njegovem vsestranskem poštenju. S tem pa seveda še nikakor ni rečeno, da bo gotovo propadel dosednji predsednik zbornice, kajti večina še

ni izrekla končne besede in uživa tudi dr. Kathrein popolno zaupanje članov večine.

„Jedinstvo“ o notranjem položaju. Glasilo hrvatsko-dalmatinske narodne stranke se peča v jedni zadnjih številkih z notranjim položajem v Avstriji ter pripominja, da vlada ne mara biti vlada desnice, obratno pa tudi desnica ne mara biti vladina stranka, in da mora grof Badeni, ker je desnica kompaktna in solidarna, ali podyreči se ali pa odstopiti. Grof Badeni je menil, da bo dovolj, ako izpolni par čeških zahtev, recimo, podržavi gimnazijo v Opavi in ustanovi češko vsenčilišče in tehniko na Moravi, pozabi pa na Koroško, Stajersko, Primorsko itd., kjer vladajo take razmere, kakor bi bil v teh deželah ekvivalen Schönerer ministerski predsednik. Ako je grof Badeni izjavil, da hoče iskati opore v desnici, je gotovo najskrajnejši čas, da pokaže, jeli voljan izvesti ona načela narodne enakopravnosti, ki se omenjajo v prestolnem govoru, in izdati za vse slovanske dežele jednake jezikovne naredbe, kakor je ona za Češko in Moravsko; pokazati mora, da je voljan rešiti šolsko vprašanje na Koroškem in na Primorskem. Dokler pa grof Badeni tega ne stori, tako dolgo pa tudi desnica absolutno ne bode podpirala sedanjega sistema, ki provzroča veliko škodo državi in slovanskim narodom. Ministerski predsednik je torej čul, kaj zahteva desnica, ki je, kakor že naglašano, solidarna in kompaktna in ki mu je odkrito in jasno izjavila da za nobeno ceno ne mara biti vladna stranka in drugega nič.

Kriza v Nemčiji. V poslednjem času se mnogostransko zatrjuje, da prepusti nemški državni kanceler knez Hohenlohe v kratkem svoj sedež kakemu drugemu političnemu možu, ker se je neki zameril svojemu gospodarju. Mnogo se je zatrjevalo, da pride na njegovo mesto general Bülow, sedaj se pa zopet govori, da kandiduje za to mesto knez Hatzfeld-Trachenberg. Poslednji kandidat je star še-le 49 let in katoličan. O tej kandidaturi se je govorilo že lansko leto, toda ta želja nemških katolikov se je ravno tako malo izpolnila, kakor se bode sedaj, kajti kakor vse kaže, je v Berlinu le dozdevna kriza in bo ostal še nadalje na kancelerjevem prestolu knez Hohenlohe, akoravno bi ga marsikateri prej ko prej rad videl upokojenega.

O zadnjem porazu Španjcev na Kubi se uradno nastopno poroča: Španska posadka v mestu Viktorija de las Tunas je štela 215 zdravih in 135 ranjenih mož, vstaška četa pa je štela 5000 (?) mož. Obleganje se je pričelo že 14. avg., toda iz dosedaj nepoznatih vzrokov so napadli vstaši mesto še-le najmanj dni potem, kateri napad so pa bojda Španjci odbili. Dne 28. avgusta so pa jeli vstaši streljati iz štirih topov in kmalu razdrli vse trdnjave ter prisilili posadko v mesto, da se je udala. Po daljšem pogajanju so vstaši dovolili poraženim nasprotnikom, da so smeli slobodno oditi iz mesta ter vzeti seboj svoje stvari. Ko so si na ta način utrdili sedež, so se podali iskat nadaljnih zmag. Nekaj časa jih je sicer zasledoval general Luque, ki je pa že naprej lahko uvidel, da nič ne opravi s svojimi 1500 možmi, in toraj opustil nadaljno zasledovanje. Vlada zatrjuje, da je tega poraza največ kriva na otoku razsajajoča mrzlota.

Cerkveni letopis.

Kneгинja Elizabeta Volkonska.

Spisal I. B.-e.

(Dalje.)

Iznenaden sem bil, ko se mi je po vprašanju, ali razumem ruski, predstavila gospa, visoke rasti, prijaznega, smehljajočega se obraza, srednje starosti, za kneginjo V. iz Peterburga.

Razgovarjali smo se o tem in onem. Omenila je, kako ji je všeč naša dežela in naše slovensko ljudstvo, ki je ne le po jeziku, temuč po marsičem podobno njenim rojakom Rusom. Pokazala mi je nedavno tiskano knjigo „O cerkvi“, brala mi je nekoliko iz nje, in nemško pojasnila, kar je bilo teže umevno. Darovala mi je knjigo ter pripomnila, ako želim več eksemplarov, naj pišem dr. Rački-ju. V svoji ponižnosti je o sebi in o svojih razmerah le malo govorila; več sem zvedel o tem od njene prijateljice. To je pa blaga gospa omenila, kako je zadovoljna in srečna, da se je vrnila v naročje svete katoliške cerkve. Iz vseh njenih besed se je lahko spoznalo, kako je navdušena za zedinjenje razkolnih cerkev s sveto materjo katoliško cerkvijo, kako goreče želi, da postane vse nebrojno rusko ljudstvo

deležno sreče, katero je ona dosegla. Priporočala je, naj Slovenci, duhovni in narod, neprenehoma molimo, da se bratje po veri ločeni zopet združimo, da se vresničijo želje preblagemu papežu Leonu XIII., najboljšemu prijatelju slovanskega naroda.

Ze več let je minulo, kar je bila ustanovljena cerkvena bratovščina imenovana „Družba molitve na čast brezmadeža spočete Device Marije, za milost, da bi se vsi od svetega stola (od rimskega papeža) ločeni kristijani, osobito Rusi, povrnili h katoliški edinosti“.

To pobožno družbo sta blagoslovila papeža Pij IX. in Leo XIII. in jo goreče podpirajo mnogi škofje francoski, italijanski, angleški in nemški.

Pobožni redovnik P. Avguštin Šuvalov (grof Šuvalov), kateri se je l. 1848. vrnil v katol. cerkev, bil v mašnika posvečen l. 1857., blažene smrti umrl l. 1859., piše tako v svojih bukvah „Moje spreobrnjenje in moj poklic“: „Gotovo ni mala reč, da so Rusi med svojimi verskimi zakladi ohranili goreče češčenje blažene Matere Božje, in da jo kot brez madeža spočeto na pomoč kličejo, ter brezmadežno spočetje s posebnim praznikom slavijo. — Da, Marija bo vez, ki bo obe cerkvi združila! Njeni zvesti služabniki bodo le ona, velika družina bratov, pod oblastjo splošnega očeta, namestnika Jezusovega na zemlji“.

Ze dolgo časa živi veliko število pobožnih duš v veselem upanju in premnogi se trudijo po pobožnih molitvah in blagodušnih Bogu darovanih delih izprositi od Božje Matere to veselo in veliko zmago.

Molitev in pobožnih del, katera so udom te molitvene družbe priporočena, in mnogih odpustkov, katere so jim papeži podelili, ne bomo tukaj naštevati. Navesti hočemo le molitev Mariji brez madeža spočeti, katera je sestavljena iz rekov, ki se nahajajo v knjigah grško-slovanskega bogočastja.

Ta molitev nam potrjuje, da razkolniki dogme, katere formalno tajijo, v resnici, materijalno priznavajo. Ta lepa molitev se toraj glasi:

„Z največjim zaupanjem v Tebe, o Božja porodnica, vedno Devica, častimo s svojimi brati, kateri so od nas ločeni, v Tvojem spočetju temelj izveličanja, začetek milosti, našega upanja zaslombo“. Usliši, o Marija, prošnje, katere Ti za tiste brate pošiljamo, ki Te z nami slavijo vso sveto, Te imenujejo delivko Božjih darov, in Njo, po kateri mi vse dobrote prejemamo. Stori da oni konečno spoznajo Božanstveno oblast Petrovo, katerega oni imenujejo podlago cerkve, vzvišeni temelj apostolov, ključarja nebeškega kraljestva, nepremakljivo podstavo verskih resnic. Naj se oni vrnejo pod oblast Rimskega papeža, katerega tudi oni v osebi Velikega svetega Leona imenujejo svojega pastirja, dediča prestola in prvenstva Petrovega, in tudi glavarja cerkvi. Amen.“

To je toraj bratovščina, katera je bila pokojni gospej Volkonski tako živo na srcu, katero je tudi nam Slovencem tako iskreno priporočala. Slovenci imamo sicer že zdavnaj cerkveno družbo s podobnim smotrom, staro bratovščino sv. Cirila in Metoda, katero so vpeljali nepozabni knezoškof Ant. Martin Slomšek, potrjeno po papežu Piju IX. 12. Maja 1852., — vendar se nadjamo, da se izpolni želja blagi kneginji Volkonski, da bomo tudi mi Slovenci po brezmadežni Kraljici prosili združenja razkolnikov, posebno Rusov, s sv. materjo katoliško cerkvijo.

(Dalje sledi.)

Dnevne novice.

V Ljubljani, 14. septembra.

(Socijalni odsek.) Jutri, dne 15. t. m. ob 9. uri dopoldne se osnuje v rokodelskem domu socijalni odsek Leonovi družbi, kakor smo bili svoj čas že naznanili. — Vsi, ki se zanimljejo za krščansko družboslovje, so vabljeni h temu sestanku. Želimo mu obilo božjega blagoslova.

(Slovesnost v Dobrépoljah.) V nedeljo smo vendar le vkljub Thomanna prijaznosti po naznačenem vspeledu izvršili svojo slovesnost. Zjutraj smo blagoslovili zastavo bralnega društva, popoldne smo pa imeli javen shod. Govorila sta deželni poslanec Pakiž in dr. Krek. Zborovalcev je bilo veliko število. Naudušenja se je pokazalo toliko, da glavaru lahko zatrdimo: Dobrépoljsko ljudstvo ostane

zavedno in si obrani živahen smisel za svojo organizacijo dlje, nego ostane pl. Thomann okr. glavar v Kočevju.

(Javen društven shod) priredi jutri zvečer ob 1/8. uri slov. katol. delavsko društvo v gostilni pri Poljšaku v Vodmatu. Poročal bode drž. posl. č. g. dr. Krek.

(Iz Trnovoga.) V Trnovem na Notranjskem ustanovile se je društvo za zavarovanje goveje živine za slučaj pogina, imenuje se: „Zavarovalnica za govejo živino v Trnovem, reg. zadruga z omejeno zavezo“, svoj sedež ima v Trnovem. Društven delokrog obsega občine Trnovo, Il. Bistrica in Jablanica. Dež. kot trgovsko sodišče je zadrugo že vpisalo v zadrugni register.

(Prestidigitateur Thorn in Slavjanski) sta prekrbela sinoči ljubljanskemu občinstvu in zunanjim gostom v deželnem gledališču prav prijetno zabavo. „Carovnik“ Thorn je izvajal posamne točke programa prav precizno, kitajska „peričnika“ sta pa s svojimi burkami dobro znala zvezati prvi del z drugim delom, v katerem je nastopil Slavjanski s svojo slavnoznano persko družbo. Vseh 14 točk so peli čarobno opravljeni ruski pevci izborno, posebno zadovoljnost občinstva pa je vzbujala solistinja Margarita. Vkljub mnogovrstnemu programu pa gledališče ni bilo tako dobro obiskano, kakor prejšnji večer. Danes in jutri ostane Slavjanski še v Ljubljani.

(Iz Godoviča) se nam poroča: Pretečeno nedeljo je bila tu precejšna nevihta. Strela je udarila v na samoti stoječo hišo, ki je bila takoj v plamenu. Gospodar mudil se je po opravkih v Idriji, gospodinja je šla v Godovič k popoldanski božji službi. Doma so ostali trije otroci. Starejši je gnal past živino, druga dva sta bila v hiši in sicer ravno na istem koncu, kamor je treščilo. Čudno, da ju ni strah in puh omamil; starejši, komaj v 7. letu, zgrabi malega dvehletnega bratca in ga tira po stopnicah na prosto. Ko pa vidita že vse v plamenu, tečeta z naznanilom, naj gredo gledat, kako pri njih lepo gori. Vpepelilo je se ve vse, obleko in drugo pripravo, rešili so le to, kar so imeli na sebi.

(Iz Kroke) se nam poroča: Akoravno je bilo vreme izvanredno slabo, vendar se je veselica, katero je priredila „Kroparsko-Kamnogoriška-Dobravška podružnica sv. Cirila in Metoda“ prav dobro obnesla. To kažejo dohodki, kajti čistega dobička je bilo 100 gl. Na tako sijajnem vspehu zahvaliti se je najprej gospodu predsedniku podružnice drž. poslancu Jožefu Pogačniku, ki je tako neumorno delaven v prosep družbe sv. Cirila in Metoda. Zahvaljujemo se tudi blagajniku podružnice, gospodu Josipu Korošcu, našemu nadučitelju, ki je veliko storil za gmotni napredek veselice. Svojo najprisrčnejšo zahvalo moramo izreči dalje kroparskim diletantom, ki so tako izborno zabavali slavno občinstvo s svojim igranjem; želimo le, da bi jih na odru kmalu zopet videli, kajti tu so oni kakor doma. Ne smemo pa pozabiti kroparskih pevcev, kateri so pod vodstvom gospoda I. Zupana tako izborno peli, da so pri vsakej pesmi želi od navzočih obilo pohvale in da so marsikako pesem, zlasti sole g. Jurija Legata, morali ponavljati. Sploh naj pa Bog povrne vsem, ki so duševno ali gmotno tako podprli prekoristno družbo sv. Cirila in Metoda!

(Neurje.) Iz Bele Krajine se nam poroča, da so imeli v nedeljo popoldne silno nevihto, zlasti kraji ležeči ob znožju Gorijancev. Padala je tudi toča, ki pa ni naredila posebne škode; strela je udarila na več mestih. V Vrčicah pri Semiču je ubila mlado dekle, zažgala hišo, a hitra pomoč je obvarovala, da ni bilo še večje nesreče.

(Razpisane učiteljske službe.) Razpisano je do 25. t. m. mesto učitelja na četirirazrednici v Ribnici z dohodki 360 gl., na dvorazrednici na Viču pa mesto drugega učitelja z dohodki četrtega plačilnega razreda. Prošnje je vložiti pri okr. šolskem svetu v Kočevju oziroma v Ljubljani.

Društva.

(Katoliško-politično in gospodarsko društvo za Slovence na Koroškem) napravi v nedeljo dne 19. sept. t. l. ob 3. uri popoldne javen shod pri gospej Elizabeti Tengg p. d. Wirt na Marija na Zili s sledečim dnevnim redom: 1. Pozdrav predsednika. 2. Govor o kmetijskih potrebah. 3. Govor o sedanjem političnem položaju. 4. Govor o šoli. 5. Razni nasveti. 6. Prosta zabava. — Ker bodo tu nastopili deželni in državni poslanci, pridite tedaj vsi katoliški in slovenski možje iz Ziljske župnije in sosednih občin! Odbor.

(Katoliško delavsko društvo za Prevalje in okolico) zboruje v nedeljo dne 19. sept. ob 3. uri popoldne pri Stöcklu v Farni vasi. — K obilni udeležbi vabi načelnikstvo.

Telegrami.

Dunaj, 14. septembra. Včeraj se je pričela pod predsedstvom sekijskega načelnika Kleina konferenca, katere se vdeležuje 46 sodnih uradnikov, ki so namenjeni, sodelovati pri preosnovi in preuredbi pri posamnih sodiščih, kakor zahteva novi civilno-pravdni red. Posvetovanje se danes nadaljuje.

Trst, 14. septembra. Predvčeranjim je divjala tu in po okolici grozna nevihta, ki je povzročila posebno v vinogradih ogromno škodo. Tovarniško poslopje v Škednju je zelo razdejano. Skupna škoda se ceni na več stotisoč goldinarjev.

Pariz, 14. septembra. Predsednik Faure je povodom svojega potovanja v Rusijo pomilostil 463 kaznjencev.

Rim, 14. septembra. Po celem severnem delu Italije je razsajal včeraj grozen vihar, vsled česar so se preložile velike vojaške vaje, ki bi se morale vršiti danes v navzočnosti kralja.

Amsterdam, 14. septembra. V narodni razstavi v Sonsbeeku pri Arnheimu se je pojavil v noči mej 12. in 13. t. m. velik požar, ki je uničil vsa poslopja na razstavnem prostoru. Rešilo se ni ničesar.

Tuji.

12. septembra.

Pri **Slonu**: Pollak iz Borovlj. — Susteršič iz Toplice. — Pollak iz Tržica. — Oehs iz Prage. — Pfau z Reke. — Kulka, Gellis, Neubauer, Seidler, Bauer, Lechner, Pflügl, Mann, Anger, Reinprecht, Dragoni, Rešetar, Pietschmann iz Dunaja. — Kohn, Mayer, Weber iz Gradca. — Candellari iz Trsta. — Lipold iz Podklostra. — Riedl iz Šmohorja. — Bežek iz Litije. — Gregorič, Belih iz Gorice. — Barany iz Budimpešte. — Albrecht od Sv. Ane. — Nusser iz Volšperka. — Lončarič iz Sele. — Winterhalter iz Maribora.

Pri **Maticu**: Schönstein, Müller, Baumgartner, Weiler, Kullmann, Haschek, Kolassa, Dzieduszycka z Dunaja. — Winterhalter iz Maribora. — Križnič iz Kanala. — Jerovšek, Hajšek iz Slov. Bistrice. — Beener, Danzmayr iz Linca. — Skwarezynski iz Lvova. — Bartelme, Lesar iz Kočevja.

Pri **Lloyd**: Nemenz iz Trsta. — Terpin od Sv. Florijana. Pri **bavarskem dvoru**: Luzar z Dunaja. — Mikuš iz Gornjega Grada. — Zekoll iz Kočevja. — Wittine iz Trsta. — Grozovin iz Gorice.

Pri **južnem kolodvoru**: Koželko iz Št. Jurja. — Hochstädter iz Zagreba. — Bučar iz Celja. — Slomšek iz Laškega Trga.

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Mokrina v 24. urah v mm.
13	9. zvečer	740.9	15.3	sl. jvzh.	dež	4.3
14	7. zjutraj	741.0	14.4	sr. svzh.	oblačno	
	2. popol.	741.3	16.3	sl. svzh.	"	

Srednja včerajšnja temperatura 15.2°, v soglasji z normalom.

Priporočila se

postavno zavarovana, v dobroti in ceni nedosežna

Trisedemska voščilna barva za tla

od dr. V. Kirchner-ja v Puntigamu

1 liter 45 kr.

katere ima v zalogi 580 6—3

FR. STUPICA, Marije Terezije cesta v Ljubljani.

„ZORO“

ki je glasilo slov. katol. akadem. dijaštva.

Cena: Za nedijake 1 gld., za dijakke 60 kr.

Upravnik: Pavel Marija Valjavec, stud. iur., Dunaj, V., Matzleinsdorferstrasse 76, IV., 30.

„Glasbena Matica“ v Ljubljani.

Naznanilo

o XVI. šolskem letu 1897/98.

Vpisovanje v šolo „Glasbene Matice“ se vrši dne 16., 17., 18. in 19. septembra dopoldne od 10.—12. ure v prostorih društvene šole v Vegovih ulicah.

Poučevanje se prične v ponedeljek dne 20. septembra.

Učni predmeti:

Splošna glasbena teorija, zborovo petje (dekliški, deški in dijaški moški zbor), pouk je brezplačen.

Harmonija, kontrapunkt, solopetje, glasovir, gosli, čelo.

Učnine se plača za pouk v dveh tedenskih urah od predmeta 1 gld. 50 kr. na mesec.

Vpisnine se plača za vsacega gojenca 1 gld. Stariši gojencev morajo biti društveniki „Glasbene Matice“; če niso še društveniki, plačajo pri vpisu gojenca 2 gld. letne društvenine.

611 8—3

Odbor.

Katoliška Tiskarna
priporoča raznovrstne
vizitnice
po nizki ceni.

Najboljši
fabrikat!

I. kranjski
laneno-oljnati firnež.

I. kranjsko
čisto laneno olje.
Siccativ-firnež (sušilo)

priporoča največje 59 104—100

Adolf Hauptmann,
I. kranjska tovarna oljnatih barv, firnežev, lakov in kleja v Ljubljani.

Severonemški Lloyd v Bremi.

491 30—14

Od vis. c. kr. ministerstva vsled ukaza dne 7. maja 1894, št. 5373 dovoljen.

Brodarstvo poštinih brzoparnikov do Novi-Jorka:

Iz Breme vsak torek in soboto zvečer.

Iz Southamptona dotaknivi se

Cherbourga vsakosredno in nedeljo

Iz Genove dotaknivi se Neapola

via Gibraltar

dva ali trikrat

na mesec.

Brema - Avstralija.

Do

Adelaide, Melbourne,

Sydneya.

Brema - Vzhodna Azija.

Do

Kitajskega.

Brema - Južna Amerika.

Do

Montevideo.

Brema - Sev. Amerika.

Do

Novi-Jorka.

Do

Buenos-Ayres.

Do

Japonskega.

Do

Baltimore.

Do

vožnja po morju

čez ocean do

Novi-Jorka traja

7 do 8 dni.

Najlepša in najcenejša pri-

ložnost za potovanje.

Glavni zastopnik v Ljubljani:

Edvard Tavčar.

Knjigarna Kleinmayr-ja & Bamberg-a

v Ljubljani na Kongresnem trgu 2

priporoča svojo 625 6—1

popolno zalogo

vseh v tukajšnjih in vnanjih učiliščih uvedenih

šolskih knjig

v najnovejših izdajah broširanih in v trdnih šolskih vezih po najnižjih cenah.

Seznami uvedenih knjig se oddajajo zastonj.

Dunajska borza.

Dne 10. septembra.

Skupni državni dolg v notah	102	gld.	25	kr.
Skupni državni dolg v srebru	102		30	
Avstrijska zlata renta 4%	124		50	
Avstrijska kronska renta 4%, 200 kron	101		70	
Ogerska zlata renta 4%	122		35	
Ogerska kronska renta 4%, 200 kron	99		55	
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	950		—	
Kreditne delnice, 160 gld.	364		75	
London vista	119		80	
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58		70	
20 mark	11		74	
20 frankov (napoleonador)	9		52 1/2	
Italijanski bankovci	45		20	
C. kr. cekini	5		64	

Dne 13. septembra.

4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	159	gld.	—	kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	160		25	
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	189		50	
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99		85	
Tisine srečke 4%, 100 gld.	141		—	
Dunavske vravnave srečke 5%	129		—	
Dunavsko vravnavo posojilo l. 1878	109		—	
Posojilo goriškega mesta	112		50	
4% kranjsko deželno posojilo	98		75	
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	99		10	
Priporitetne obveznice državne železnice	—		—	
južne železnice 3%	182		60	
južne železnice 5%	125		80	
dolenjskih železnic 4%	99		50	

Kreditne srečke, 100 gld.	195	gld.	—	kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	154		—	
Avstrijskega rudičnega križa srečke, 10 gld.	19		25	
Rudolfove srečke, 10 gld.	26		50	
Salmove srečke, 40 gld.	71		50	
St. Genois srečke, 40 gld.	79		25	
Waldsteinove srečke, 20 gld.	57		—	
Ljubljanske srečke	22		50	
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	164		50	
Akcije Ferdinandove železn., 1000 gl. st. v.	3405		—	
Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.	392		—	
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	85		50	
Dunajskih lokal. železnic delniška družba	—		—	
Montanska družba avstr. plan.	137		15	
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	168		—	
Papirnih rubljev 100	127		37	

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanje za izgube pri izrebanjih, pri izrebanju
najmanjšega dobika.
Kulturna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnišna delniška družba

„MERCUR“

Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnili vseh gospodarskih in finančnih stvarih,
potem o kurirnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostih
papirjev in vestni sveti za doseg kolikor je mogoče visocega
obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnih.